

Súd: Okresný súd Bratislava V
Spisová značka: 20P/34/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1519200777
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Klaudia Talašová
ECLI: ECLI:SK:OSBA5:2019:1519200777.2

Uznesenie

Okresný súd Bratislava V v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: U. S., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom - Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, Bratislava, deti rodičov: matka - U. X., nar. XX.XX.XXXX, trvale pobytom R. XX, O., toho času bývajúca na adrese: Y. 5, O. a otec - U. S., nar. XX.XX.XXXX, trvale pobytom E. 4, O., v konaní na návrh matky o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd návrh **z a m i e t a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom zo dňa 20.02.2019, podaným tunajšiemu toho istého dňa, sa matka domáha na nariadenia neodkladného opatrenia, na základe ktorého súd zverí maloleté dieťa: U. S., nar. XX.XX.XXXX do jej osobnej starostlivosti do doby vynesenia rozhodnutia vo veci samej - to jest v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 20P 1/2019, a zároveň určí styk otca so synom.

2. Návrh odôvodnila tým, že na tunajšom súde je pod sp. zn. 20P 1/2019 vedené konanie vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k jej maloletému dieťaťu: U. S., nar. XX.XX.XXXX. Dňa 12.02.2019 si otec maloletého vyzdvihol na základe dohody rodičov s tým, že maloletý mal byť s otcom do 14.02.2019. Otec dohodu očividne nemá záujem dodržiavať, keďže jej odmieta dieťa vrátiť. Akékoľvek dohody, kontakty a prosby nerešpektuje. Verbálne matku uráža a snaží sa ju psychicky zničiť. Matka má vážne obavy o psychický stav dieťaťa, keďže vždy po jeho návrate od otca sa správa nevhodne vzhľadom na svoj vek. Vulgárne sa začal vyjadrovať, agresívne sa správa a máva hysterické záchvaty, od ktorých má problémy s dýchaním. Niekedy to trvá aj hodinu, kým matka syna upokojí so slovami, že ho ľúbi. Momentálne matka nevie, kde sa nachádza jej syn, nakoľko otec dieťaťa jej tají adresu pobytu. Akýkoľvek telefonický kontakt s dieťaťom je ukončený hádkou zo strany otca, čo nemá dobrý vplyv na psychický vývin dieťaťa. Dieťa je doteraz dojčené a vzhľadom aj na túto skutočnosť je tam vytvorená silná citová väzba. Na základe týchto skutočností bolo matke políciou na Námestí Hraničiarov a pani Junasovou na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v Bratislave odporúčané podať túto žiadosť. Taktiež týmito inštitúciami jej bolo odporúčané psychologické vyšetrenie. Momentálne čaká na termín z CPPaP na Jiráskovej. Vzhľadom na vyššie uvedené matka žiada súd, aby nariadil neodkladné opatrenie v zmysle žiadaného petitu.

3. K návrhu matka pripojila tieto listinné dôkazy: rodný list maloletého U. S., nar. XX.XX.XXXX.

4. Lustráciou poručenských spisov tunajšieho súdu bolo zistené, že na tunajšom súde je vedené len konanie pod sp. zn. 20P 1/2019, v ktorom sa matka domáha úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, v keď žiada, aby bolo maloleté dieťa zverené do jej osobnej starostlivosti, pričom matka bude oprávnená zastupovaním a správou majetku maloletého. Otca žiada zaviazat' povinnosťou prispievať na výživu maloletého sumou 80,- € mesačne od rozhodnutia súdu. Návrh odôvodnila tým, že rodičia ukončili svoj partnerský vzťah, ukončili vzájomné spolužitie, pričom otec

si našiel novú partnerku, s ktorou býva v spoločnej domácnosti, avšak matka adresu aktuálneho bydliska otca nevedela uviesť. Matka okrem maloletého U. má ešte dve vyživovacie povinnosti k maloletým deťom S. - U. a W., ktoré sú zverené do jej osobnej starostlivosti. Toto konanie vo veci samej nie je doposiaľ právoplatne skončené.

5. Podľa § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku /ďalej len CMP/ na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia CSP, ak tento zákon neustanovuje inak.

6. Podľa § 324 ods. 1, 2, 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok /ďalej len CSP/ účinný od 01.07.2016 pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení môže súd na návrh nariadiť neodkladné opatrenie. Na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd. Neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

7. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. Podľa § 326 ods. 1 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

9. Podľa § 366 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

10. Podľa § 329 ods.1 veta prvá CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúčenia a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

11. Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

12. Podľa § 330 ods. 1 CSP súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

13. Podľa § 332 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

14. Podľa § 234 ods. 2 CSP ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.

15. Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

16. Cieľom neodkladných opatrení je provizórna (dočasná) úprava pomerov účastníkov konania s cieľom umožniť ničím nerušené rozhodovanie vo veci samej. Dočasné rozhodnutie nie je rozhodnutím vo veci samej a môže slúžiť aj ako záruka efektívnosti budúceho núteného výkonu súdneho rozhodnutia. Účelom tohto inštitútu je rýchlá a dočasná úprava právnych pomerov účastníkov. To však neznamená, že ho súd môže vydať len na základe tvrdení navrhovateľa, bez osvedčenia aspoň základných skutočností, ktoré by umožnili prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana.

17. Pred nariadením neodkladného opatrenia nemusí byť nárok dokázaný, musí byť aspoň osvedčený. Osvedčenie (na rozdiel od dokázania) znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti (teda nie všetky rozhodujúce skutočnosti). Pri ich zisťovaní nemusí dbať na všetky formality, ako je to pri dokazovaní; postačuje, že osvedčená skutočnosť sa mu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako nanajvyš pravdepodobná. Pri nariadení neodkladného opatrenia teda súd poskytne oprávnenému účastníkovi dočasnú ochranu, prípadne zabraňuje ďalšiemu zhoršovaniu jeho postavenia aj za cenu, že skutočný stav veci nie je ešte náležite zistený, a teda, že subjektívne právo ani jemu zodpovedajúca povinnosť nie sú celkom nepochybné. Dočasnou úpravou urobenou vo forme neodkladného opatrenia sa preto neprejudikujú práva a povinnosti účastníkov ani posúdenie právneho

vzťahu medzi nimi. Znamená to, že obsahom dočasnej úpravy v neskoršom konaní nie je súd viazaný a môže rozhodnúť inak.

18. Neodkladné opatrenie súd vydá vtedy, ak má preukázané, že riešenie situácie maloletého dieťaťa neznesie odklad, t. j. keď je priamo ohrozená jeho výživa alebo keď musí byť okamžite vyňaté z doterajšieho výchovného prostredia, prípadne, ak ide o iné dôležité záujmy.

19. Účelom neodkladných opatrení vo veciach maloletých je poskytnutie preventívnej ochrany ich právam a záujmom ešte pred ich porušením či ohrozením. Všeobecné zásady charakterizujúce inštitút neodkladného opatrenia sa vzťahujú aj na konanie vo veciach maloletých, v ktorom sú súdy povinné prioritne chrániť záujmy maloletých detí a prioritne poskytnúť zvýšenú ochranu ich právam. V konaní starostlivosti súdu o maloleté deti pri nariadení neodkladného opatrenia je súd v záujme maloletého dieťaťa povinný starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky. Pre súd je prioritou záujem maloletého dieťaťa a vytvorenie stavu spravodlivej rovnováhy medzi záujmom dieťaťa a jeho rodičmi, pričom zvláštny význam sa kladie na záujem dieťaťa, ktorý môže mať prednosť pred záujmom rodiča a neumožňuje rodičovi vynútiť si také opatrenia, ktoré by ohrozovali zdravie a rozvoj dieťaťa.

20. Súd konštatuje, že rodičia maloletého dieťaťa nežijú v spoločnej domácnosti, na styku sa vedeli doposiaľ dohodnúť, keď matka súhlasila so stykom otca od 12.02.2019 do 14.02.2019. Následne jej však otec odmietol maloletého vrátiť. Matka však súdu svoje tvrdenie, však žiadnym spôsobom neosvedčila a ani nezdokladovala. Podľa jej vyjadrenia sama bola ochotná dieťa ponechať v starostlivosti otca od 12.02.2019 do 14.02.2019, napriek skutočnosti, že nepoznala aktuálne bydlisko otca a napriek tomu, že dieťa podľa jej vyjadrenia je stále dojčené. V návrhu však neuviedla a neosvedčila, že by dieťa pobytom v aktuálnej domácnosti otca malo byť ohrozené.

21. V danom prípade ide o dieťa vo veku tri a pol roka. Súd má za preukázaný aktuálny stav v rodine - rodičia ukončili svoj partnerský vzťah i vzájomné spolužitie, vo veci rodičovských práv a povinností sa nedohodli. S ohľadom na matkino konanie, keď otcovi umožnila mať dieťa na dva dni vrátane prespatia (od 12.02.2019 do 14.02.2019) a styk s otcom a maloletým sa realizoval, súd má za to, že na prítomnosť otca je dieťa zvyknuté a otec vie zabezpečiť starostlivosť o maloleté dieťa (rodičia sú si rovní pri výkone svojich rodičovských práv a povinností). Súd dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia v časti zverenia maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti matky, keďže matka súdu ani neosvedčila, že by hrozilo potenciálne nebezpečenstvo pre dieťa v čase starostlivosti otca a tiež neosvedčila nebezpečenstvo hroziacej ujmy pre maloleté dieťa nezverením ho do jej osobnej starostlivosti. Súd neobdržal žiadnu signalizáciu o prípadnej nestarostlivosti o dieťa zo strany jeho rodičov, ani žiadne závary v jeho výchove. Terajšia situácia v rodine nevyvoláva nevyhnutnosť a naliehavosť potreby zabezpečiť ochranu práv a právom chránených záujmov maloletého dieťaťa, stabilizáciu jeho výchovného prostredia, a teda aj potrebu dočasnej úpravy pomerov účastníkov konania tým, že by maloleté dieťa zveril do osobnej starostlivosti matky.

22. Súd konštatuje, že vzťahy medzi rodičmi sú výrazne narušené, rodičia spolu nekomunikujú, medzi nimi dochádza k slovným potýčkam, čoho svedkom je aj ich spoločné dieťa. Je smutné, že rodičia vtiahli svojho maloletého syna do svojich partnerských problémov a riešia ich prostredníctvom maloletého. Súd rodičom zdôrazňuje, že je na nich, aby pre spoločné dieťa vytvorili prostredie, v ktorom sa bude cítiť bezpečne, s istotou sa môže vyvíjať a najmä sa od každého z rodičov prirodzene učiť ako od dôveryhodných modelov všetkému, čo bude v živote potrebovať. Tu je však potrebné apelovať na rodičov, aby sa rozhodne zdržali akéhokoľvek negatívneho hodnotenia osoby a spôsobu života druhého z nich. Každý z nich je totiž v rámci zodpovednosti za výchovu dieťaťa povinný viesť ho k úcte k druhému rodičovi a neznižovať jeho autoritu v očiach dieťaťa. Akákoľvek efektívna zdravá výchova dieťaťa (t. z. nielen formou striedavej osobnej starostlivosti, ale aj pri širokom rovnocennom styku s rodičom, ktorému dieťa nie je zverené) predpokladá zo strany rodičov predovšetkým toleranciu, spoločnú vôľu a schopnosť spolu komunikovať a spolupracovať a hlavne nezapájať dieťa do svojich vzájomných problémov a konfliktov. Súd apeluje na obidvoch rodičov, aby pri výkone svojich rodičovských práv a povinností mali na zreteli záujem ich maloletého dieťaťa, aby vzájomnou komunikáciou a súčinnosťou prispeli k riešeniu situácie v rodine. Dieťa má právo na starostlivosť zo strany obidvoch rodičov, ktorú nie je možné podmieňovať splnením podmienok. Rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj detí. Základným zmyslom ich starostlivosti musí pritom byť záujem detí. Súd dáva do pozornosti

obom rodičom aj zásady vyplývajúce z Dohovoru o právach dieťaťa, tvoriaceho súčasť nášho právneho poriadku, ktoré pri svojom rozhodovaní súd rovnako zohľadňoval. Dieťa na svoj harmonický rozvoj potrebuje lásku a porozumenie, malo by vyrastať v starostlivosti a pod zodpovednosťou svojich rodičov v ovzduší náklonnosti a morálneho aj materiálneho bezpečia. Každý z nich je povinný vychovávať dieťa v úcte k druhému rodičovi a pozitívne ho usmerňovať vo vzťahu k nemu. Každé dieťa si želá, aby sa jeho rodičia pred ním nehádali, aby boli navzájom k sebe i k nemu aspoň tak zdvorilí, ako sú k ostatným ľuďom a ako to aj od neho vyžadujú. Podmienkou efektívneho rodičovstva nie je, aby sa rodičia mali radi, aby sa všetko vrátilo do koľají, keď konflikty medzi nimi neboli. Stačí, keď konflikty zminimalizujú tak, aby sa mohli o deti riadne starať. Teda dôležité je prestať pokračovať v konflikte, ideálne vzťahy medzi rodičmi nemusia byť. Dieťa nereaguje len na to, ako sa rodičia správajú k nemu, ale aj na to, ako sa správajú vzájomne voči sebe. Predovšetkým rodičia sú jeho rozhodujúcim vzorom, popri matke má nezastupiteľnú úlohu aj mužský vzor. Len rodičia sú zodpovední za to, aby následky ich vzájomných konfliktov neprenášali na deti a nepoužívali ich ako nástroj vzájomného boja. Súd rodičom pre ich neštandardné správanie voči sebe a ich neštandardnú komunikáciu ohľadne zabezpečovania potrieb ich maloletého dieťaťa odporúča, aby spoločne vyhľadali odbornú pomoc. Je nevyhnutné, aby maloleté dieťa nebolo svedkom ich nezhôd.

23. Čo sa týka časti návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorou sa domáha úpravy styku otca s maloletým, s ohľadom na rozhodnutie súdu o predbežnom zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti matky, súd zamietol návrh matky čo do predbežnej úpravy styku otca s maloletým dieťaťom. Keď navyše, ak by súd vyhovel návrhu matky v zmysle ňou žiadaného rozhodnutia, v prípade nezhôd je otec ten, kto má právo podať na súd návrh na úpravu styku s maloletým dieťaťom.

24. V danom prípade mal súd za to, že podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia splnené neboli. Matka neosvedčila žiadne z tvrdení uvedených v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Na základe vyššie uvedených skutočností rozhodol súd tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia. Vo veci samej súd vykoná potrebné dokazovanie a až na základe výsledkov dokazovania, ktoré prekračuje rámec neodkladného opatrenia, rozhodne vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje, písomne v troch vyhotoveniach.

Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy /§ 125 ods. 3 CSP/.

Z písomne podaného odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a datované /všeobecné náležitosti podania/. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne /odvolacie dôvody/ a čoho sa odvolateľ domáha /odvolací návrh/. Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní / § 62 ods. 1,2, CMP/.